

GENERAL CERTIFICATE OF SECONDARY EDUCATION
BIBLICAL HEBREW

Literature

A202

Candidates answer on the answer booklet.

OCR supplied materials:

- 8 page answer booklet
(sent with general stationery)

Other materials required:

None

Tuesday 21 June 2011
Afternoon

Duration: 2 hours



INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name, centre number and candidate number in the spaces provided on the answer booklet. Please write clearly and in capital letters.
- Use black ink.
- Read each question carefully. Make sure you know what you have to do before starting your answer.
- Answer **four** questions.
- Do **not** write in the bar codes.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is **100**.
- Each question is worth 25 marks.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as **יה**.
- You are recommended to spend the first fifteen minutes carefully reading the questions.
- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.
- This document consists of **16** pages. Any blank pages are indicated.

Question 1

Read the following passages and answer in English the questions that follow.

Marks for the parts of the question are indicated in brackets.

line number

- 1 ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד :
- 2 ויבא אֱלֹהִים אֶל לָבָן הָאֲרָמִי בַחֲלֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הַשְּׁמֹר לְךָ פֶּן תִּדְבַר עִם
- 3 יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע : וַיִּשַׁג לָבָן אֶת יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תִּקַּע אֶת אֹהֶלוֹ בְּהָר וּלְבָן תִּקַּע
- 4 אֶת אָחִיו בְּהָר הַגִּלְעָד : וַיֹּאמֶר לָבָן לַיַּעֲקֹב מָה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת לְבָבִי וַתִּנְהַג אֶת
- 5 בְּנֹתַי בְּשָׂבוֹת חָרֵב : לָמָּה נִחַבְּאתָ לְבָרַח וַתִּגְנֹב אֶתִּי וְלֹא הִגַּדְתָּ לִּי וְאַשְׁלַחְךָ
- 6 בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתַף וּבְכִנּוּר : וְלֹא נִשְׁתַּנֵּי לְנִשְׁק לְבָנִי וּלְבִנְתִּי עִתָּה הִסְכַּלְתָּ עֲשׂוֹ :
- 7 יֵשׁ לְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וְאֵלֹהִי אָבִיכֶם אָמַשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הַשְּׁמֹר לְךָ
- 8 מִדְּבַר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע : וְעִתָּה הִלַּךְ הַלְכָתָּ בִּי נִכְסֶיךָ נִכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ
- 9 לָמָּה גִּנַּבְתָּ אֶת אֱלֹהֵי : וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן בִּי יָרֵאתִי בִּי אָמַרְתִּי פֶּן תִּגְזֹל אֶת
- 10 בְּנוֹתֶיךָ מֵעַמִּי : עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחַהּ נָגַד אֲחִינוּ הַכֹּהֵן לְךָ מָה
- 11 עָמְדִי וְקַח לְךָ וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב בִּי רָחַל גִּנְבָתָם : וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל יַעֲקֹב וּבְאֹהֶל
- 12 לָאָה וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאִמְהוֹת וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לָאָה וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל :
- 13 וְרָחֵל לָקְחָה אֶת הַתְּרָפִים וַתִּשְׂמֵם בְּכַר הַגָּמַל וַתִּשָּׁב עֲלֵיהֶם וַיִּמְשֵׁשׁ לָבָן אֶת כָּל
- 14 הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא : וַתֹּאמֶר אֶל אָבִיהָ אֵל יָחַר בְּעֵינַי אֲדֹנָי בִּי לֹא אוֹכַל לָקוּם
- 15 מִפְּנֵיךָ בִּי דָרָךְ נָשִׁים לִי וַיִּחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא אֶת הַתְּרָפִים : וַיִּחַר לַיַּעֲקֹב וַיִּרֵב בְּלָבָן
- 16 וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן מָה פִּשְׁעִי מָה חֲטָאתִי בִּי דִלְקַתָּ אַחֲרַי : בִּי מִשְׁשַׁתָּ אֶת
- 17 כָּל כְּלֵי מַה מָצָאתָ מִכָּל כְּלֵי בֵּיתְךָ שִׁים כֹּה נָגַד אֲחִי וְאַחֲיָךְ וַיִּזְכִּיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ :
- 18 זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רָחֳלֶיךָ וְעֵזְרֶיךָ לֹא שָׁכְלוּ וְאֵילֵי צֹאנֶיךָ לֹא אָכַלְתִּי : טְרַפָּה
- 19 לֹא הִבֵּאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי אַחֲטָנָה מִיָּדִי תִּבְקַשְׁנָה גִּנְבָתִי יוֹם וּגְנֻבָתִי לַיְלָה : הֵייתִי
- 20 בַּיּוֹם אֹכְלָנִי חָרֵב וְקָרַח בְּלַיְלָה וַתִּדַּד שְׁנַתִּי מֵעֵינַי : זֶה לִי עֲשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ
- 21 עַבְדְּתֶיךָ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּשִׁתִּי בְּנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶיךָ וַתַּחֲלֵף אֶת מִשְׁבְּרָתִי
- 22 עֲשָׂרַת מָנִים : לוֹלִי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם וּפְחַד יִצְחָק הָיָה לִי בִּי עִתָּה רִיקָם
- 23 שְׁלַחְתָּנִי אֶת עֲנָיִי וְאֶת יָגִיעַ כְּפִי רָאָה אֱלֹהִים וַיִּזְכַּח אָמַשׁ :

בראשית, ל"א: כ"ג – מ"ב

Genesis, Chapter 31 verses 23 – 42

Question 1

- (a) אָחָיו (line 1) – What does this mean in this context ?
Give **two** possibilities. [2]
- (b) What is meant by פֶּן תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מְטוֹב עַד רָע in this context ? (lines 2–3)
Mention **two** points. [2]
- (c) Translate from וַיֹּאמֶר לְבֵן לְיַעֲקֹב (line 4)
until : עַתָּה הִסְבַּלְתָּ עָשׂוּ : (line 6) [6]
- (d) Explain the letter מ in the word מִדְּבַר . (line 8) [1]
- (e) How may the phrase לֹא יִחְיֶה (line 10) be understood ? [1]
- (f) What can we learn about the behaviour
of a child to a parent from lines 13 – 15 ?
Give **two** points. [2]
- (g) וַרְחֵל לְקַחָה (line 13) –
How is the verb לְקַחָה used in this context ? [1]
- (h) Explain any **four** of the complaints
of Jacob / Yaakov. (lines 18 – 20) [4]
- (i) Explain the *dagesh* in the letter ט of the word אֶחָטָטְנָה . (line 19) [1]
- (j) Explain the vowel under the א of the word אֶמֶשׁ . (line 23) [1]
- (k) Show how Jacob / Yaakov and Laban / Lavan do not trust each other.
Mention **four** examples from this passage. [4]

[Total : 25 marks]

Question 2

Read the following passages and answer in English the questions that follow.

line number

וַיִּשֶׂם אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יְלָדֶיהֶן רֵאשֻׁנָה וְאֶת לֵאָה וְיְלָדֶיהָ אַחֲרָנִים וְאֶת רְחֵל וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרָנִים: וְהוּא עֶבֶר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶרְצָה שִׁבְעַ פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו: וַיִּרְץ עֲשׂוֹ לִקְרֹאתוֹ וַיַּחְבְּקוּהוּ וַיִּפֹּל עַל צְוָאָרוֹ וַיִּשְׁקָהוּ וַיִּבְכּוּ: וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת הַנָּשִׁים וְאֶת הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חָנַן אֱ-לֹהִים אֶת עַבְדְּךָ: וַתִּגְשֶׁן הַשְּׁפָחוֹת הַנָּה וַיְלָדֶיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוּוּ: וַתִּגַּשׁ גַּם לֵאָה וַיְלָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ וְאַחַר נָגַשׁ יוֹסֵף וְרְחֵל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ: וַיֹּאמֶר מִי לָּךְ כָּל הַמַּחְנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לְמַצֵּא חֵן בְּעֵינֵי אָדֹנָי: וַיֹּאמֶר עֲשׂוֹ יֵשׁ לִי רַב אָחִי יְהִי לָּךְ אֲשֶׁר לָּךְ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֵל נָא אִם נָא מַצֵּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחַת מִנְחָתִי מִיָּדַי כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פָּנֶיךָ כִּרְאֵת פָּנָי אֱ-לֹהִים וַתִּרְצַנִּי: קַח נָא אֶת בְּרִכְתִּי אֲשֶׁר הִבָּאת לָּךְ כִּי חֲנַנִּי אֱ-לֹהִים וְכִי יֵשׁ לִי כָל וַיִּפְצֹר בּוֹ וַיִּקַּח: וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָה וְאֵלְכָה לְנַגְדְּךָ:	1
	2
	3
	4
	5
	6
	7
	8
	9
	10
	11
	12

בראשית, ל"ג: ב' – י"ב

Genesis, Chapter 33 verses 2 – 12

וַיַּצַּב יַעֲקֹב מַצְבֵּה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵתוֹ מַצְבֵּת אָבֶן וַיִּסֹּף עָלֶיהָ נֶסֶף וַיִּצַק עָלֶיהָ שָׁמֶן: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵתוֹ שֵׁם אֱ-לֹהִים בֵּית אֵל: וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי עוֹד כְּבָרַת הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רְחֵל וַתִּקַּשׁ בְּלִדְתָהּ: וַיְהִי בְהַקְשָׁתָהּ בְּלִדְתָהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיֻלָּדֶת אֵל תִּירָאִי כִּי גַם זֶה לָּךְ בֶּן: וַיְהִי בְּצֵאת נִפְשָׁהּ כִּי מָתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא לוֹ בְּנִימִין: וַתָּמַת רְחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחֶם:	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19

בראשית, ל"ה: י"ד – י"ט

Genesis, Chapter 35 verses 14 – 19

Question 2

- (a) השפחות (line 1) – What are their names? [2]
- (b) Why does Jacob / Yaakov arrange his family in the way he does? (lines 1 – 2)
Mention **two** points. [2]
- (c) What strategies does Jacob / Yaakov use to appease Esau / Aysav? (lines 2 – 8)
Mention **four** points. [4]
- (d) Translate from וירץ עשו (line 3)
until : את עבדך (line 5) [4]
- (e) What are the **two** meanings of the term אלהים in these passages? (lines 5, 10, 11, 15) [2]
- (f) What are the conjugations of the following verbs?
- (i) וישקהו (line 4) [1]
- (ii) הבאת (line 11) [1]
- (g) Translate from ויצב יעקב (line 13)
until : ויצק עליה שמן (line 14) [2]
- (h) What past event does the midwife bring to mind by using the word גם? (line 17) [1]
- (i) Explain the letter ה in the following words:
- (i) אפרתה (line 16) [1]
- (ii) המילדת (line 17) [1]
- (j) (i) How may the name בן אונִי be understood? (line 18)
Mention **two** points. [2]
- (ii) How may the name בנימין be understood? (line 18)
Mention **two** points. [2]

[Total : 25 marks]

Question 3

Read the following passage and answer in English the questions that follow.

line number

קם קדש את העם ואמרת התקדשו למחר כי כה אמר יי אלהי ישראל	1
חרם בקרבך ישראל לא תוכל לקום לפני איביך עד הסירכם החרם	2
מקרבכם: ונקרבתם בבקר לשבטיכם והיה השבט אשר ילכדנו יי יקרב	3
למשפחות והמשפחה אשר ילכדנה יי תקרב לבתים והבית אשר ילכדנו יי	4
יקרב לגברים: והיה הנלכד בחרם ישרף באש אתו ואת כל אשר לו כי	5
עבר את ברית יי וכי עשה נבלה בישראל: וישכם יהושע בבקר ויקרב	6
את ישראל לשבטיו וילכד שבט יהודה: ויקרב את משפחת יהודה וילכד	7
את משפחת הזרחי ויקרב את משפחת הזרחי לגברים וילכד זבדי: ויקרב	8
את ביתו לגברים וילכד עכן בן פרמי בן זבדי בן זרח למטה יהודה:	9
ויאמר יהושע אל עכן בני שים נא כבוד ליי אלהי ישראל ותן לו תודה	10
והגד נא לי מה עשית אל תכחד ממני: ויען עכן את יהושע ויאמר	11
אמנה אנכי חטאתי ליי אלהי ישראל וכזאת וכזאת עשיתי: וארא	12
בשלל אדרת שנער אחת טובה ומאתים שקלים כסף ולשון זהב אחד	13
חמשים שקלים משקלו ואחמדם ואקחם והנם טמונים בארץ בתוך האהלי	14
והכסף תחתיה: וישלח יהושע מלאכים וירצו האהלה והנה טמונה באהלו	15
והכסף תחתיה: ויקחום מתוך האהל ויבאום אל יהושע ואל כל בני	16
ישראל ויצקם לפני יי: ויקח יהושע את עכן בן זרח ואת הכסף ואת	17
האדרת ואת לשון הזהב ואת בניו ואת בנותיו ואת שורו ואת חמרו	18
ואת צאנו ואת אהלו ואת כל אשר לו וכל ישראל עמו ויעלו אתם	19
עמק עכור: ויאמר יהושע מה עכרתנו יעברך יי ביום הזה וירגמו אתו	20
כל ישראל אבן וישרפו אתם באש ויסקלו אתם באבנים: ויקימו עלי	21
גל אבנים גדול עד היום הזה וישב יי מחרון אפו על בן קרא שם	22
המקום ההוא עמק עכור עד היום הזה:	23

יהושע, ז': י"ג – כ"ו

Joshua, Chapter 7 verses 13 – 26

Question 3

- (a) Who is talking to whom in line 1 ? [2]
- (b) In the context of the passage, what is implied by **הַסִּירְכֶם הַחֶרֶם** ? (line 2)
Mention **two** points. [2]
- (c) Explain the procedure used to identify the wrongdoer. (lines 3 – 5)
Mention **three** points. [3]
- (d) **וְנִקְרְבָתֶם** (line 3) –
- (i) To what conjugation / *binyan* does this verb belong ? [1]
- (ii) How is this conjugation / *binyan* used in this context ? [1]
- (e) Translate from **וְהָיָה הַנִּלְכָּד** (line 5)
to **שָׁבַט יְהוּדָה :** (line 7) [4]
- (f) How does Joshua / Yehoshua encourage Achan to confess ? (lines 10 – 11)
Mention **two** points. [2]
- (g) Translate from **וַיַּעַן עָכָן** (line 11)
to **אַחַת טוֹבָה** (line 13) [2]
- (h) What unusual features does the noun **הָאֵהָלִי** present ? (line 14) [2]
- (i) Compare the information in line 5 with the information in lines 20 – 21.
- (i) What problem is there ? [2]
- (ii) Suggest a solution to this. [2]
- (j) **עֲמֶק עֲכוֹר** (line 20 and 23) –
Show how this name is significant. [2]

[Total : 25 marks]

Question 4

Read the following passage and answer in English the questions that follow.

	<i>line number</i>
וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָחֳלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר נָחֳלוּ אוֹתָם אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן	1
וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון וְרָאשֵׁי אָבוֹת הַמַּטּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל : בְּגוֹרֵל נִחְלָתָם כְּאֲשֶׁר	2
צִוָּה יי בְּיַד מֹשֶׁה לְתַשְׁעַת הַמַּטּוֹת וַחֲצֵי הַמַּטֵּה : כִּי נָתַן מֹשֶׁה נִחְלַת	3
שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וַחֲצֵי הַמַּטֵּה מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְלִלְוִיִּם לֹא נָתַן נִחְלָה בְּתוֹכָם :	4
כִּי הָיוּ בְּנֵי יוֹסֵף שְׁנֵי מַטּוֹת מְנַשֶּׁה וְאַפְרַיִם וְלֹא נָתַנוּ חֵלֶק לְלוֹוִיִּם בְּאֶרֶץ	5
כִּי אִם עָרִים לְשִׁבְתָּ וּמִגְרָשֵׁיהֶם לְמִקְנֵיהֶם וּלְקַנְיָנָם : כְּאֲשֶׁר צִוָּה יי אֶת	6
מֹשֶׁה בֶּן עֶשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲלִקוּ אֶת הָאָרֶץ : וַיִּגְשׂוּ בְּנֵי יִהוּדָה אֶל	7
יְהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה הַקְּנִזִּי אֶתְּהָ יָדַעְתָּ אֶת הַדָּבָר	8
אֲשֶׁר דִּבֶּר יי אֶל מֹשֶׁה אִישׁ הָאֵל-לֵהִיִּם עַל אֲדוֹתַי וְעַל אֲדוֹתֶיךָ בְּקֹדֶשׁ	9
בְּרַנַּע : בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה אָנֹכִי בִשְׁלַח מֹשֶׁה עֶבֶד יי אֶתִּי מִקְדָּשׁ בְּרַנַּע	10
לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ וְאָשִׁב אֹתוֹ דָּבָר כְּאֲשֶׁר עִם לִבִּי : וְאֲחִי אֲשֶׁר עָלוּ	11
עִמִּי הִמְסִיוּ אֶת לֵב הָעָם וְאָנֹכִי מִלֵּאתִי אַחֲרֵי יי אֵל-לֵהִי : וַיִּשָּׁבַע מֹשֶׁה	12
בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר אִם לֹא הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּרְכָה רַגְלֶךָ בָּהּ לֶךְ תִּהְיֶה לְנִחְלָה	13
וּלְבִנְיָדָד עַד עוֹלָם כִּי מִלֵּאתִי אַחֲרֵי יי אֵל-לֵהִי :	14
וְעַתָּה הִנֵּה הִחִיָּה יי אוֹתִי כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה אַרְבָּעִים וַחֲמִשׁ שָׁנָה מֵאָז דִּבֶּר	15
יי אֶת הַדָּבָר הַזֶּה אֶל מֹשֶׁה אֲשֶׁר הָלַךְ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר וְעַתָּה הִנֵּה אָנֹכִי	16
הַיּוֹם בֶּן חֲמִשׁ וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה : עוֹדֵנִי הַיּוֹם חֲזֹק כְּאֲשֶׁר בַּיּוֹם שְׁלַח אוֹתִי	17
מֹשֶׁה כְּכַחֲצִי אָז וּכְכַחֲצִי עַתָּה לְמַלְחָמָה וּלְצִאת וּלְבוֹא : וְעַתָּה תִּנְהַל לִי	18
אֶת הַהָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יי בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אֶתְּהָ שָׁמַעְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא כִּי	19
עֲנֻקִים שָׁם וְעָרִים גְּדוּלוֹת בְּצִרּוֹת אוֹלִי יי אוֹתִי וְהוֹרֶשְׁתִּים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יי :	20
וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻׁעַ וַיִּתֵּן אֶת חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה לְנִחְלָה : עַל כֵּן הִיְתָה	21
חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה הַקְּנִזִּי לְנִחְלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי	22
יי אֵל-לֵהִי יִשְׂרָאֵל : וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים קָרִית אַרְבַּע הָאָדָם הַגָּדוֹל	23
בְּעֲנֻקִים הוּא וְהָאָרֶץ שְׁקָטָה מִמְּלַחְמָה :	24

יהושע, י"ד : א' – ט"ו

Joshua, Chapter 14 verses 1 – 15

Question 4

- (a) What does the word וְאַלֶּה refer to ? (line 1) [1]
- (b) Name any **two** of the שְׁנֵי הַמְּטוֹת וַחֲצֵי הַמֶּטֶה . (line 4) [2]
- (c) What is the information in lines 5 – 6 intended to explain? [3]
- (d) Translate from וְלֵלוּיִם לֹא נָתַן (line 4)
to וַיַּחֲלֶקוּ אֶת הָאָרֶץ : (line 7) [4]
- (e) Explain the meaning of **two** titles given to Moses / Moshe. (lines 9 and 10) [2]
- (f) The verb הִמְסִיו (line 12) is unusual.
- (i) In which way is it unusual ? [1]
- (ii) Suggest an explanation for this. [1]
- (g) Explain the function of the words אִם לֹא . (line 13) [1]
- (h) Translate from וְעָתָה הִנֵּה (line 15)
to יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר (line 16) [2]
- (i) Explain the letter ה in the word הַתְּנֵה . (line 18) [1]
- (j) How does Caleb / Kalev persuade Joshua / Yehoshua to give him the city of Hebron / Chevron ?
Mention **three** points, using information from lines 8 – 20. [3]
- (k) What do we learn about Caleb / Kalev from this passage ?
Mention **two** points and provide evidence to support each point. [4]

[Total : 25 marks]

Question 5

Read the following passage and answer in English the questions that follow.

line number

וַיֵּלֶךְ רַחֲבֵעַם שָׁכֵם כִּי שָׁכַם בָּא כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ: וַיְהִי כִשְׁמֹעַ	1
יִרְבֵּעַם בֶּן נֹבֵט וְהוּא עֹודֵנוּ בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר בָּרַח מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֵּשֶׁב	2
יִרְבֵּעַם בְּמִצְרַיִם: וַיִּשְׁלַחוּ וַיִּקְרְאוּ לוֹ וַיָּבֵא יִרְבֵּעַם וְכָל קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיְדַבְּרוּ	3
אֵל רַחֲבֵעַם לֵאמֹר: אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת עַלְנוּ וְאַתָּה עֲתָה הִקַּל מִעֲבֹדֶת	4
אָבִיךָ הִקְשָׁה וּמַעַלּוֹ הַכְּבִיד אֲשֶׁר נָתַן עָלֵינוּ וְנַעֲבֹדֶךָ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לָכוּ	5
עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלַי וַיֵּלְכוּ הָעָם: וַיִּזְעַן הַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם אֶת הַזְּקֵנִים	6
אֲשֶׁר הָיוּ עֹמְדִים אֶת פְּנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בְּהִיתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעֲצִים	7
לְהָשִׁיב אֶת הָעָם הַזֶּה דְבַר: וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם הַיּוֹם תִּהְיֶה עֹבֵד לְעַם	8
הַזֶּה וְעַבַּדְתֶּם וְעִנִּיתֶם וְדַבַּרְתֶּם אֲלֵיהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לָךְ עֹבְדִים כָּל	9
הַיָּמִים: וַיַּעֲזֹב אֶת עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יַעֲצָהוּ וַיִּזְעַן אֶת הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ	10
אֹתוֹ אֲשֶׁר הָעֹמְדִים לִפְנָיו: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מָה אַתֶּם נוֹעֲצִים וְנָשִׁיב דְבַר אֶת	11
הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְרוּ אֵלַי לֵאמֹר הִקַּל מִן הָעַל אֲשֶׁר נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ:	12
וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אֹתוֹ לֵאמֹר כִּי תֹאמַר לְעַם הַזֶּה אֲשֶׁר	13
דִּבְרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הַכְּבִיד אֶת עַלְנוּ וְאַתָּה הִקַּל מִעָלֵינוּ כִּי תִדְבַר	14
אֲלֵיהֶם קִטְנֵי עֹבָה מִמֶּתְנִי אָבִי: וְעֲתָה אָבִי הָעַמִּים עָלֵיכֶם עַל כְּבֹד וְאֲנִי	15
אוֹסִיף עַל עַלְכֶם אָבִי יִסֵּר אֶתְכֶם בְּשׁוֹטִים וְאֲנִי אֵיִסַּר אֶתְכֶם בְּעֻקְרָבִים:	16
וַיָּבֹא יִרְבֵּעַם וְכָל הָעָם אֵל רַחֲבֵעַם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבַּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר	17
שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ אֶת הָעָם קָשָׁה וַיַּעֲזֹב אֶת עֲצַת	18
הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יַעֲצָהוּ: וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הַכְּבִיד אֶת	19
עַלְכֶם וְאֲנִי אוֹסִיף עַל עַלְכֶם אָבִי יִסֵּר אֶתְכֶם בְּשׁוֹטִים וְאֲנִי אֵיִסַּר אֶתְכֶם	20
בְּעֻקְרָבִים: וְלֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֵל הָעָם כִּי הָיְתָה סִבָּה מֵעַם יִי לְמַעַן הָקִים	21
אֶת דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבַּר יִי בְיַד אַחֲיָה הַשִּׁילֹנִי אֵל יִרְבֵּעַם בֶּן נֹבֵט: וַיֵּרָא	22
כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם וַיֵּשְׁבוּ הָעָם אֶת הַמֶּלֶךְ דְבַר	23
לֵאמֹר מָה לָנוּ חֵלֶק בְּדוֹד וְלֹא נַחֲלָה בְּבֶן יִשִׁי לְאַהֲלֵיךָ יִשְׂרָאֵל עֲתָה	24
רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְאַהֲלָיו:	25

מלכים א' י"ב: א' – ט"ז

I Kings, Chapter 12 verses 1 – 16

Question 5

- (a) Who was the father of Reheboam / Rechav'am ? (line 1) [1]
- (b) Why do the people choose Shechem (line 1) as the place for the coronation ? [2]
- (c) Translate from אָבִיךָ הַקָּשָׁה (line 4) to וְנַעֲבֹדְךָ : (line 5) [2]
- (d) How is the root קשה used differently in the following words ?
- (i) הַקָּשָׁה (line 4) [1]
- (ii) הַקָּשָׁה (line 5) [1]
- Translation will not gain any marks.
- (e) The two groups of advisers are described differently (lines 6 – 7 and 10 – 13). How does this help in understanding the passage ? Mention **four** points. [4]
- (f) Translate from וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו (line 13) to עַל עַלְכֶם (line 16) [4]
- (g) In what way is the word עֲקָרְבַיִם (line 16) used in this context ? [2]
- (h) קָטַנְי עֲבָה מִמֶּתְנִי אָבִי (line 15) – Explain the meaning of the imagery of this phrase. [2]
- (i) Explain the difference between the following verbs:
- (i) וְנָשִׁיב (line 11) [1]
- (ii) שׁוּבוּ (line 18) [1]
- (j) What influences political events ? (Refer to lines 21 – 22) Mention **two** points. [2]
- (k) What is meant by רָאָה בֵּיתְךָ דָּוָד ? (line 25) Mention **two** points. [2]

[Total : 25 marks]

Question 6

Read the following passage and answer in English the questions that follow.

	<i>line number</i>
ובשנת שמונה עשרה למלך ירבעם בן נבט מלך אבים על יהודה :	1
שלש שנים מלך בירושלם ושם אמו מעכה בת אבישלום : וילך בכל	2
חטאות אביו אשר עשה לפננו ולא היה לבבו שלם עם יי אלהיו כלבב	3
דוד אביו : כי למען דוד נתן יי אלהיו לו ניר בירושלם להקים את	4
בנו אחריו ולהעמיד את ירושלם : אשר עשה דוד את הישר בעיני יי	5
ולא סר מכל אשר צוהו כל ימי חייו רק בדבר אוריה החתי :	6
ומלחמה היתה בין רחבעם ובין ירבעם כל ימי חייו : ויתר דברי	7
אבים וכל אשר עשה הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי	8
יהודה ומלחמה היתה בין אבים ובין ירבעם : וישבב אבים עם אבתיו	9
ויקברו אתו בעיר דוד ומלך אסא בנו תחתיו :	10
ובשנת עשרים לירבעם מלך ישראל מלך אסא מלך יהודה : וארבעים	11
ואחת שנה מלך בירושלם ושם אמו מעכה בת אבישלום : ויעש אסא	12
הישר בעיני יי כדוד אביו : ויעבר הקדשים מן הארץ ויסר את כל	13
הגללים אשר עשו אבתיו : וגם את מעכה אמו ויסרה מגבירה אשר	14
עשתה מפלצת לאשרה ויכרת אסא את מפלצתה וישרף בנחל קדרון :	15
והבמות לא סרו רק לבב אסא היה שלם עם יי כל ימיו : ויבא את	16
קדשי אביו וקדשי בית יי כסף וזהב וכלים : ומלחמה היתה בין אסא	17
ובין בעשא מלך ישראל כל ימיהם : ויעל בעשא מלך ישראל על	18
יהודה ויבן את הרמה לבלתי תת יצא ויבא לאסא מלך יהודה :	19

מלכים א' ט"ז : א' – י"ז

I Kings, Chapter 15 verses 1 – 17

Question 6

- (a) Who was the father of Abijam / Aviyam ? (line 1) [1]
- (b) In which **two** ways is Abijam / Aviyam descended from King David? (lines 1 – 2) [2]
- (c) Translate from וַיֵּלֶךְ (line 2)
to אֶת יְרוּשָׁלַם : (line 5) [4]
- (d) Why are the wars of Reheboam / Rechav'am (line 7) recorded at this point ?
Mention any **two** points. [2]
- (e) What is meant by אָמוֹ (line 12) in this context ? [1]
- (f) Translate from וְגַם אֶת מַעֲכָה (line 14)
to בְּנַחַל קְדְרוֹן : (line 15) [2]
- (g) What do we learn about Asa's leadership in lines 12 – 17 ?
Mention **three** points. [3]
- (h) (i) How is the letter ׀ used in the word הַחֲתִי ? (line 6) [1]
(ii) How is the letter מ used in the word מִפְּלִצָּת ? (line 15) [1]
- (i) הַבְּמוֹת (line 16) –
(i) What are these ? [1]
(ii) Why might they need to be removed ? [2]
- (j) State the conjugation and form of the verb תָּת . (line 19) [2]
- (k) Explain the significance of the actions of Baasha in lines 17 – 19.
Mention **three** points. [3]

[Total : 25 marks]

END OF PAPER

**Copyright Information**

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.